

Olimpiada de limbă, comunicare și literatură română
03.03.2012 , etapa județeană
clasa a XI-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii**
- Timpul efectiv de lucru este 3 ore. Se acordă 10 puncte din oficiu
- Total: 120 de puncte

"Așa și neamul acesta, de carele scriem, al țărilor acestora, numele vechiu și mai dreptu ieste rumân, adecă râmlean, de la Roma. Acest nume de la discălicatul lor de Traian, și cât au trăit pană la pustiirea lor di pre aceste locuri și cât au trăitu în munți, în Maramoroș și pe Olt, tot acest nume au ținut și țin până astăzi și încă mai bine muntenii decât moldovenii, că ei și acum zic și scriu Țara sa rumânească, ca și românii cei din Ardeal. Iară streinii și țările împrejur le-au pus acestu nume vlah, de pe vloh, cum s-au mai pomenit, valios, valascos, olah, voloșin, tot de la streini suntu puse aceste numele, de pre Italia, căroră zic vloh. Apoi mai târziu, turcii, de pre numele domnului carile au închinat țara întâi la turci, ne zic bogdani, muntenilor cara-vlah, grecii bogdano-vlah, muntenilor vlăhos. Că acestu nume, moldovan, ieste de pre apa Moldovei, după al doilea discălicatul aceștii țări de Dragoșu-vodă. Și muntenilor, ori de pe munte, muntean, ori de pe Olt, olteani, că leșii așa le zic, molteani. Măcară dară că și la istorii și la graiul și streinilor și înde sine cu vreme, cu vacuri cu primenele au și dobândescu și alte numere, iară aceia carile ieste vechiu nume stă întemeiat și înrădăcinat: rumân. Cum vedem că, măcară că ne răspundem acum moldoveni, iară nu întrebăm: știi moldovenește?, ce știi românește?, adecă râmlenește, puțin nu zicem: știs romanițe? pre limba latinească. Stă dară numele cel Vechiu ca un temei neclătit, deși adaog ori vremile îndelungate, ori streini adaog și alte numere, iară cela din rădăcină nu să mută. Și așa ieste acestor țări și țărâi noastre, Moldovei și Țărâi Muntenesti numele cel dreptu de moșie, ieste rumân, cum să răspundu și acum toți aceia din Țările Ungurești lăcuitori și muntenii țara lor și scriu și răspundu cu graiul: Țara Românească."

(Miron Costin, De neamul moldovenilor)

Scrie letopisețul cel ungurescu că oarecându pre aceste locuri au fostu lăcuind tătarii. Mai plodindu-să și înmulțindu-să și lățindu-să, s-au tinsu de au trecut și preste munte, la Ardeal. Și împingându pe unguri din ocinile sale, n-au mai putut suferi, ce singur Laslău craiul ungurescu, cari-i zic filosof, s-au sculat de s-au dus la împăratul Ramului, de s-au cerșut oaste întru ajutoriu împrotiva vrăjmașilor săi. Ce împăratul Râmului alt ajutoriu nu i-au făgăduit, ce i-au dat răspunsu într-acesta chip, de i-au zis: "Eu suntu jurat, cându am stătut la împărăție, om de sabiia mea și de județul meu să nu moară. Pentru aceia oameni răi s-au făcut în tara mea și câte temnițe am, toate suntu pline de dânșii și nu mai am ce le face, ci ți-i voi da ție, să faci izbândă cu dânșii și eu să-mi curățescu țara de dânșii. Iară în țara mea să nu-i mai aduci, că ți-iu dăruiescu ție." Și de Sârgu învăță de-i strânsură pre toți la un loc de pretitinderile și i-au însemnatu pre toți, de i-au arsu împrejurul capului de le-au pârjolit părul ca unor tâlhari, cu un hier arsu, care semnu trăiește și până astăzi în Țara Moldovei și la Maramoroș, de să cevluiescu oamenii prejur cap. Decii Laslău craiu, daca au luat acel ajutoriu tâlhărescu de la împăratul Râmului, au silit la Țara Ungurească și decii pre cășlegile Născutului, cu toată puterea sa s-au apucat de tătari a-i bate și a-i goni, de i-au trecut munte în ceasta parte pre la Rodna, pre care cale și semne prin stânci de piatră în doao locuri să află făcute de Laslău craiul. Și așa gonindu-i prin munți, scos-au și pre acești tătari, carii au fostu lăcuitori la Moldova, de i-au trecut apa Siretiului. Acoalea Laslău craiu ce să chiamă leșaște Stanislav, stându în țărmurile apei, au strigatu ungurește: "Siretem, siretem", ce să zice rumânește, place- mi, place-mi, sau cum ai zice pre limba noastră: "Așa-mi place, așa". Mai apoi, daca s-au discălicat țară, după cuvântul craiului, pe au zis, siretem, au pus nume apei Siretiul. Și după multă goană gonit pre tătari i-au gonit și i-au trecut preste Nistru, la Crâmu, unde și până astăzi trăiescu, de acolo s-au întorsu Laslău crai îndărātu cu mare laudă și biruință. Și sosindu la scaunul său în zioa de lăsatul secului, cerșutu-ș-au blagoslovenie de la vlădicii săi, să-1 lăse trei zile să se veselească cu doamnă-sa și cu boierii săi. Și așa l-au blagoslovit, de au lăsat sec marți, cu toată curtea sa, care obicei să ține la legea lor și până astăzi, de lasă sec marți."

(Grigore Ureche, Letopisețul Țării Moldovei)

A. LECTURA (80 de puncte)

I. (16 puncte)

1. Precizează două elemente specifice umanismului prezente în cele două texte. - 4p.
2. Comentează, în 15-20 de rânduri, semnificația fragmentului următor: *Așa și neamul acesta, de carele scriem, al țărâlor acestora, numele vechiu și mai dreptu ieste rumân, adecă râmlean, de la Roma.* -12p.

II. (25 de puncte)

Valorificând fragmentul subliniat în textul lui Miron Costin, alcătuiește un text de tip argumentativ, de 15-20 de rânduri, în care să-ți exprimi opinia despre necesitatea/ importanța cunoașterii originilor unui popor.

În elaborarea textului de tip argumentativ trebuie:

- să respecti construcția discursului de tip argumentativ: structurarea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri; -9p.
- să ai conținutul și structura adecvate argumentării: formularea ipotezei/a propriei opinii față de ideea identificată în textul dat, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente; -10p.
- să respecti normele limbii literare (registrul stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație) -6p.

III. (25 de puncte)

Întoarcerea către propriul trecut, consolidarea legăturilor cu înaintașii și punerea în valoare a tradițiilor naționale (toate semne ale perenității, ale unei permanențe conștientizate) sunt forme de manifestare ale ideii de apartenență a prezentului la un curs comun al istoriei."

(Dan Horia Mazilu, *Marii cronicari ai secolului al XVII-lea*)

Pornind de la citatul de mai sus, realizează un eseu structurat, de 2-4 pagini, în care să evidențiezi rolul cronicarilor în afirmarea conștiinței istorice și literare.

Pentru a obține punctajul maxim, vei avea în vedere următoarele repere:

- valoarea istorică a textelor cronicarilor;
- valoarea literară a cronicilor;
- contribuția cronicarilor la demonstrarea latinității limbii române;
- importanța cronicilor ca sursă de inspirație pentru literatura secolelor următoare;
- originalitate în tratarea temei.

REDACTARE: pentru ambele compuneri (II și III) vei primi 14 puncte repartizate astfel: *unitatea compoziției - 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul - 3p.; coerența textului - 2p.; ortografia - 3p.* (0-1 greșeli-3p.; 2-3 greșeli-2p.; 4 greșeli-1p.; peste 4 greșeli-0p.); *punctuația și așezarea în pagină - 2p.; creativitate și originalitate - 2p.*

B. SCRIERE IMAGINATIVĂ (30 de puncte)

Pornind de la citatul *Nimic nu e mai presus de om!...Dimpotrivă, omul e mai presus de orice, mai presus chiar de întregul univers.* (O. Goga), redactează un eseu nestructurat de minimum o pagină, în care să prezinți viziunea ta asupra importanței omului în Univers.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **20 puncte**; pentru **redactarea** eseului vei primi **10 puncte** (unitatea compoziției, logica și claritatea enunțurilor, registrul de comunicare și stil adecvat, exprimare corectă, ortografie, punctuație).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 1 pagină.